

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: یک ۱

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/گد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی) فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

استفاده از ماشین حساب مهندسی مجاز است

۱- طیف تابشی از یک جسم سیاه در دمای $T = 3500K$ دارای طول موج بیشینه $\lambda_{max} = 400nm$ است. هنگامیکه دما به $5000K$ افزایش یابد، طول موج بیشینه چقدر خواهد بود؟

۱. $430nm$ ۲. $420nm$ ۳. $340nm$ ۴. $280nm$

۲- انرژی جنبشی الکترونی که از یک فلز با تابع کار $W = 136ev$ بوسیله فوتونی با طول موج $\lambda = 520nm$ جدا شده است برابر است با:

۱. $1.2ev$ ۲. $1.02ev$ ۳. $1.002ev$ ۴. $0.146ev$

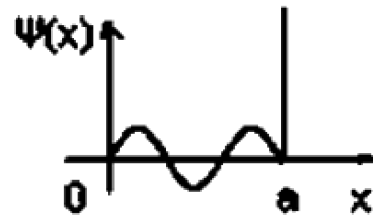
۳- فوتونی با انرژی $E = 10Mev$ به یک آشکارساز برخورد کرده و با زاویه 60° نسبت به جهت اولیه اش پراکنده می شود. انرژی این فوتون پس از برخورد چقدر است؟

۱. $10Mev$ ۲. $9.99Mev$ ۳. $8.88Mev$ ۴. $7.77Mev$

۴- طبق کدامیک از شرایط زیر مقدار چشمداشتی عملگر خطی \hat{A} نسبت به زمان ثابت است؟

۱. \hat{A} بستگی صریح زمانی نداشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا نشود.
۲. \hat{A} بستگی صریح زمانی نداشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا شود.
۳. \hat{A} بستگی صریح زمانی داشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا نشود.
۴. \hat{A} بستگی صریح زمانی داشته باشد و با هامیلتونی \hat{H} نیز جابجا شود.

۵- نمودار زیر تابع موج ذره ای رادر چاه مربعی نامتناهی نشان می دهد. درچه نقاطی احتمال حضور ذره بیشینه است؟

۱. $\frac{a}{2}$ ۲. $\frac{a}{2}, \frac{3a}{2}$ ۳. $\frac{a}{3}$ ۴. $\frac{a}{6}, \frac{a}{2}, \frac{5a}{6}$

۶- مقدار متوسط انرژی با در نظر گرفتن شرط پلانک برابر است با:

۱. $\frac{\hbar\nu}{1 - e^{-\frac{\hbar\nu}{kT}}}$ ۲. $\frac{\hbar\nu}{e^{\frac{\hbar\nu}{kT}} - 1}$ ۳. $\frac{h\nu}{e^{\frac{h\nu}{kT}} - 1}$ ۴. $\frac{h\nu}{1 - e^{-\frac{h\nu}{kT}}}$

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: ۱ یک

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/گد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی ومولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش وفیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

۷- تابع موجی در فضای x بصورت $\psi(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ Ax(L-x) & 0 \leq x \leq L \\ 0 & x > L \end{cases}$ می باشد. حاصلضرب ضریب بهنجارش A در

کمیت L^2 برابر است با:

۱. $\sqrt{24}$ ۲. $\sqrt{12}$ ۳. $\sqrt{15}$ ۴. $\sqrt{30}$

۸- تابع موج ذره ای به جرم m در یک بعد به صورت $\psi(x) = (Ae^{\frac{ipx}{\hbar}} + Be^{-\frac{ipx}{\hbar}})e^{-\frac{ip^2t}{2m\hbar}}$ می باشد. چگالی جریان متناظر این موج کدام است؟ A و B اعداد ثابت مختلطی هستند.

۱. $\frac{p}{m}(|A|^2 - |B|^2)$ ۲. $\frac{p}{m}(|A|^2 + |B|^2)$

۳. $\frac{p}{m}(|A|^2 - |B|^2)\cos\frac{p^2t}{2m\hbar}$ ۴. $\frac{p}{m}(|A|^2 \cos\frac{px}{\hbar} - |B|^2 \sin\frac{px}{\hbar})$

۹- رابطه کمی بین سرعت فاز و سرعت گروه یک بسته موج کدام است؟

۱. $V_g = V_{ph} + \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$ ۲. $V_g = V_{ph} - \frac{1}{\lambda} \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$

۳. $V_g = V_{ph} + \lambda^2 \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$ ۴. $V_g = V_{ph} - \lambda \frac{dV_{ph}}{d\lambda}$

۱۰- سیستمی را در نظر بگیرید که حالت آن بر حسب مجموعه کامل و متعامد - بهنجار پنج بردار به صورت

$$|\psi\rangle = \frac{1}{\sqrt{19}}|\phi_1\rangle + \frac{2}{\sqrt{19}}|\phi_2\rangle + \sqrt{\frac{2}{19}}|\phi_3\rangle + \sqrt{\frac{3}{19}}|\phi_4\rangle + \sqrt{\frac{5}{19}}|\phi_5\rangle$$

E_3 چقدر است؟

۱. $\frac{4}{19}$ ۲. $\frac{2}{19}$ ۳. $\frac{4}{15}$ ۴. $\frac{2}{15}$

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: ۱ یک

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/گد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

۱۱- تحت چه شرایطی چاه پتانسیل متناهی با عمق V_0 و عرض $2a$ برای ذره ای به جرم m و انرژی E شفاف است؟

$$\begin{aligned} & E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2}, \quad E > 0 \quad .^2 & E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2}, \quad E > 0 \quad .^1 \\ & E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2}, \quad E < -V_0 \quad .^4 & E = -V_0 + \frac{n^2 \pi^2 \hbar^2}{8ma^2}, \quad E > -V_0 \quad .^3 \end{aligned}$$

۱۲- با تعریف $k^2 = \frac{2mE}{\hbar^2}$ و $q^2 = \frac{2m(E-V_0)}{\hbar^2}$ درمسأله پله پتانسیل $V(x) = \begin{cases} 0 & x < 0 \\ V_0 & x > 0 \end{cases}$ ضرایب بازتاب و عبور T و R برای ذراتی با $E > V_0$ به ترتیب کدامند؟

$$\begin{aligned} & T = \frac{k+q}{2k}, \quad R = \frac{k-q}{k-q} \quad .^2 & T = \frac{k}{k+q}, \quad R = \frac{k-q}{k+q} \quad .^1 \\ & T = \frac{2k}{k+q}, \quad R = \frac{k-q}{k+q} \quad .^4 & T = \frac{2k}{k+q}, \quad R = \frac{k+q}{k-q} \quad .^3 \end{aligned}$$

۱۳- الکترونی آزادانه در حالت زمینه ($n=1$) درون یک جعبه پتانسیل نامتناهی یک بعدی با دیواره هایی در $x=0$ و $x=a$ حرکت می کند. اگر بطور ناگهانی ابعاد جعبه را چهار برابر کنیم احتمال یافتن الکترون در حالت زمینه جعبه جدید چقدر است؟

۱. 58% ۲. 5.8% ۳. 85% ۴. 8.5%

۱۴- ذره ای به جرم m را در پتانسیل $V(x) = -\frac{\hbar^2 \lambda}{2ma} \delta(x)$ در نظر بگیرید که در آن λ مقدار ثابت مثبتی است. توابع موج ذره در حالت مقید کدامند؟

$$\begin{aligned} & \text{در } x < 0 \text{ به صورت } Ae^{ikx} \text{ و در } x > 0 \text{ به صورت } Be^{-ikx} \text{ و } A \neq B \quad .^1 \\ & \text{در } x < 0 \text{ به صورت } Ae^{kx} \text{ و در } x > 0 \text{ به صورت } Be^{-ikx} \text{ و } A = B \quad .^2 \\ & \text{در } x < 0 \text{ به صورت } Ae^{kx} \text{ و در } x > 0 \text{ به صورت } Be^{-kx} \text{ و } A = B \quad .^3 \\ & \text{در } x < 0 \text{ به صورت } Ae^{ikx} \text{ و در } x > 0 \text{ به صورت } Be^{-kx} \text{ و } A \neq B \quad .^4 \end{aligned}$$

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: ۱ یک

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/کد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

۱۵- اگر عملگرهای A و B هر دو هرمیتی باشند آنگاه جابجاگر این دو عملگر یعنی $[A, B]$ چه نوع عملگری است؟

۱. ۰ ۲. هرمیتی ۳. پاد هرمیتی ۴. نامشخص

۱۶- تابع حالت نوسانگر هماهنگ یک بعدی در راستای x به صورت $\psi = \frac{1}{\sqrt{2}}|0\rangle + \frac{1}{2}|2\rangle + \frac{1}{2}|4\rangle$ می باشد که در آن $|n\rangle$ ها ویژه حالات انرژی سیستم هستند. مقدار چشمداشتی عملگر \hat{x} در این حالت چقدر است؟

۱. $\frac{2 + \sqrt{3} + \sqrt{5}}{4} \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}}$ ۲. $\frac{1}{2} \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}}$
۳. $\frac{1}{4} \sqrt{\frac{\hbar}{2m\omega}}$ ۴. ۰

۱۷- یک سیستم فیزیکی متشکل از ۷ ذره مشابه غیربرهم کنشی به جرم m و اسپین $\frac{1}{2}$ است. این ذرات تحت تأثیر پتانسیل هماهنگ ساده یک بعدی قرار دارند. این سیستم در حالت پایه خود می باشد. به جای این ۷ ذره چه تعداد ذره بوزونی مشابه با همان جرم m و تحت تأثیر همان پتانسیل، دارای حالت پایه ای با همان انرژی حالت پایه سیستم اولیه می باشند؟

۱. ۵ ۲. ۱۳ ۳. ۱۷ ۴. ۲۵

۱۸- در یک نوسانگر هماهنگ کوانتومی حاصل عبارت $[\hbar\omega\hat{a}^+, \hat{a}]$ کدام است؟

۱. $\hbar\omega\hat{a}$ ۲. $\hbar\omega\hat{a}^+$ ۳. $-\hbar\omega\hat{a}$ ۴. $\hbar\omega\hat{a}^+$

۱۹- اگر تابع موج یک دستگاه به صورت $\psi = |\phi_0\rangle + \frac{1}{2}|\phi_1\rangle + \frac{1}{4}|\phi_2\rangle$ باشد که در آن $|\phi_n\rangle$ ها ویژه توابع نوسانگر هماهنگ ساده می باشند آنگاه مقدار $\langle\psi|H|\psi\rangle$ برابر کدام است؟

۱. $\frac{9}{2}\hbar\omega$ ۲. $\frac{1}{30}\hbar\omega$ ۳. $\frac{11}{8}\hbar\omega$ ۴. $\frac{33}{32}\hbar\omega$

۲۰- درجه واکنی حالت $n_1 = 1, n_2 = 1, n_3 = 0$ در نوسانگر هماهنگ سه بعدی برابر کدام است؟

۱. ۶ ۲. ۳ ۳. ۱۲ ۴. ۱

سری سوال: ۱ یک

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/گد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی و مولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش و فیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

سوالات تشریحی

نمره ۱.۷۵

۱- سیستمی با تابع موج بهنجار شده $\psi(x) = \sqrt{\frac{2a^3}{\pi}} \left[\frac{1}{x^2 + a^2} \right]$ توصیف می شود؛

۲- (الف) $\langle x^2 \rangle, \langle p \rangle, \langle p^2 \rangle$ را بدست آورید.

(ب) $\Delta x \Delta p$ را محاسبه نمایید.

روابط مورد نیاز:

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{(x^2 + a^2)^3} = \frac{3\pi}{8a^5}, \quad \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + a^2)^2} = \frac{\pi}{2a}, \quad \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{x^2 + a^2} = \frac{\pi}{a}$$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{x^2 dx}{(x^2 + a^2)^4} = \frac{\pi}{16a^2}$$

نمره ۱.۷۵

۲- ذره ای به جرم m در یک چاه پتانسیل یک بعدی نامتناهی که در ناحیه $0 \leq x \leq a$ قرار دارد محبوس شده است و تابع موج آن در $t = 0$ به صورت زیر است:

$$\psi(x, t = 0) = \sqrt{\frac{8}{5a}} \left[1 + \cos\left(\frac{\pi x}{a}\right) \right] \sin\left(\frac{\pi x}{a}\right)$$

(الف) حالت $\psi(x, t = 0)$ بهنجار را پیدا کنید.

(ب) اگر انرژی اندازه گیری شود چه مقادیری و با چه احتمالاتی به دست می آیند؟

(ج) حالت سیستم را در $t > 0$ به دست آورید.

تعداد سوالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۴

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰

سری سوال: ۱ یک

عنوان درس: مکانیک کوانتومی ۱

رشته تحصیلی/گد درس: فیزیک (هسته ای)، فیزیک (زمینه اتمی ومولکولی)، فیزیک (زمینه حالت جامد)، فیزیک (زمینه ذرات بنیادی)، فیزیک (زمینه گرانش وفیزیک نجومی)، فیزیک (زمینه هسته ای)، فیزیک گرایش فیزیک نجومی، فیزیک (زمینه فیزیک بنیادی)، فیزیک (اتمی و مولکولی)، فیزیک (حالت جامد) ۱۱۱۳۰۴۱

نمره ۱.۷۵

۳- هامیلتونی نوسانگر هماهنگ و تابع موج ψ در زمان $t = 0$ به صورت زیر می باشند:

$$\hat{H} = \hbar\omega(\hat{a}^+ a + \frac{1}{2})$$

$$\psi(t=0) = \frac{1}{\sqrt{5}}|1\rangle + \frac{2}{\sqrt{5}}|2\rangle$$

(الف) ویژه تابع $\psi(t)$ پاریته آن را در $t > 0$ به دست آورید.

(ب) مقدار چشمداشتی هامیلتونی را محاسبه نمایید.

(ج) $\langle x \rangle$ و $\langle p \rangle$ را محاسبه کنید.

نمره ۱.۷۵

۴- یک زوج فرمیون یکسان به جرم m را در یک چاه پتانسیل بی نهایت که دیواره های آن در $x = 0$ و

$x = a$ قرار دارند در نظر بگیرید که حالت اسپینی یکسانی دارند.

(الف) ویژه تابع این زوج ذره و مقدار انرژی حالت پایه آنها را محاسبه کنید.

(ب) ویژه تابع دومین حالت برانگیخته آنها را بدست آورید.